

לגזול את החוב, אלא **בבולי קעי דלודי ליה** – רצונו להודות בכל
 החוב, ו**האי דקפרי ליה** – והטעם שהוא כופר ב**מקצת** החוב, משום
 ד**כפר הלוה, אי מודינא ליה בבוליה, תבע לי בבוליה** – אם אודה
 בכל החוב יתבעני המלוה שאשלם לו מיד, וכיון שאין לי עתה את
 כל המעות, **אישתמיט לי מיהא השתא** – אשתמט עתה מלהודות
 בכל החוב, **אדהו לי זוני ופריענא** – עד שיהיה לי ממון לשלם לו,
 ואז אפרענו. **הלכך** – מחמת כן שכוונתו להשתמט מלהודות בכל
 החוב, **קמא רחמנא שבויעה עיליה** – הטילה עליו התורה חיוב
 שבועה, **כי תיכי דלודי ליה בבוליה** – כדי שיחשוש מלהשבע
 לשקר, ומחמת כן יודה בכל החוב.
 מבארת עתה הגמרא לפי זה את טעמו של רבי חייא בר יוסף: **ונבי**
מלוח, הוא דאיכא למימר קבי – רק לגבי לוח הכופר בהלואה
 אפשר לומר סברא זו, שמחמת שהיטיב עמו המלוה אינו מעיז
 לכפור בכל, ולכן אם הוא כופר בכל בודאי דבריו אמיתיים ואין
 סברא להשביעו, **אכל גבי פקדון שלא עשה לו המפקיד טובה, הרי**
הוא מעיז ומעיז לכפור בכל, וממילא אף אם הוא כופר בכל אין לנו
ראיה שהוא דובר אמת, ויש סברא להשביעו, וזו סברת רבי חייא
לומר שהפסוק 'כי הוא זה' האומר שחיוב שבועה הוא רק
כשהנתבע מודה במקצת, אינו שייך לפרשת שומרים אלא
לפרשת הלואה, ששם יש סברא לפטור משבועה את הכופר בכל.
מביאה הגמרא ברייתא בנידון זה: תני רמי בר חמא בברייתא שלו,
ארכעה שוקרין שנאמרו בתורה,

'עירוב פרישיות' כתוב כאן, כלומר, בפרשה זו העוסקת בהלכות
 שומרים התערב פסוק מפרשה אחרת, ו**כי תיבי בפרשת שומרים**
הפסוק 'כי הוא זה', המלמד שחיוב שבועה הוא על ידי הודאה
במקצת, רק אמלוח הוא דכתיב, אבל שומר חייב שבועה אף אם
 הוא כופר בכל הפקדון.
 שואלת הגמרא: **ומאי שנא מלוח** – במה שונה הלואה מפקדון,
 שמחמת כן מסתבר להצריך בה הודאה במקצת, ולפטור את
 הכופר בכל, ומחמת כן אנו אומרים שעירוב פרשיות כתוב כאן.
 משיבה הגמרא: החילוק הוא **בדרכה, דאמר דכה, מפני מה אמרה**
תורה דין זה, שמודה במקצת המענה – (התביעה) **ישבע, והרי**
הנתבע היה יכול לכפור בכל התביעה ולהפטר משבועה, והרי
הוא כאדם המשיב אבידה לבעליה שאף אם הוא מודה רק
במקצת תביעת המאבד אינו חייב שבועה, מחמת שהיה בידו
לכפור בכלה, כמבואר בגיטין (מז): וביאר רבה, **חזקה** – (סברא
 ברורה היא) **שאין אדם מעיז פניו לשקר בפני בעל חובו** – המלוה,
 כיון שעשה לו טובה והלוה לו מעות, **ובאמת האי** – לזה זה **בבולי**
קעי דנכפריה – היה רוצה לכפור בכל ההלואה, **והאי דלא כפריה**
– והטעם שלא כפר בכל אלא הודה במקצת אינו מחמת שהוא
דובר אמת, אלא משום דאין אדם מעיז פניו לכפור בחיובו בפני
בעל חובו, ולכן אינו נחשב כ'משיב אבידה' וחייב שבועה. ממשיך
רבה ומבאר, ואף שאנו חושדים בו שהוא משקר בכפירתו, אפשר
להשביעו, ואין לחוש שכשם שהוא חשוד לגזול ממון כך יש
לחשדו שמא ישבע לשקר, והטעם לכך, כיון שבאמת אין כוונתו

אגרות קודש

ב"ה, ז' אלול, תשי"ד

ברוקלין.

שלום וברכה!

במענה על מכתבו בו כותב שאינו מרגיש חיות בלימוד החסידות ושואל עצתו בזה.

והנה בטח ידוע לו מרז"ל אשר קבלת התורה היתה דוקא ע"י הקדמת נעשה לנשמע - שפירושו
 הבנה וחיות (כי אם כפשוטו הרי אי אפשר לעשות קודם השמיעה לדעת מה לעשות), ובמילא אין
 להתפעל אם מנסים גם אותו בזה וחי' לא להתרפות עי"ז מהלימוד כי כל ענין נסיון הוא כמו שנאמר
 שהוא לדעת הישכם אוהבים את ה' אלקיכם.

יהי נזהר בטבילת עזרא ויאמר בכל יום אחר התפלה השיעור תהלים - כפי שנחלק התהלים
 לימי החדש - תתקנת כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, וקודם התפלה יפריש פרוטה לצדקה
 ויעשה צדקה בסביבתו על ידי שישפיע עליהם בקירוב לבם לאבינו שבשמים בודאי יסייעוהו עי"ז
 להסיר ממנו העלמות והסתרים עד שירגיש ולא רק שידע האור כי טוב הגנוז בתורה בכלל ובתורת
 החסידות בפרט.

המחכה לבשו"ט ובברכת כוח"ט.

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א,

מזכיר

שטוען זאת על חפץ שלו, שפטור מכפל, והוא הדין בשולח יד
בפקדון, שכיון שקנאו להתחייב באונסין, אף אם טען אחר כך
טענת גנב ונשבע לשקר, פטור מכפל. ובהכרח שדברי רבי יוחנן
בעומדות על אבוסה שנו' מתפרשים בעומדת על אבוסה דיוקא.
דוחה הגמרא: אָמַר לִיה רבי זירא, לא – אין טעם הפטור בדינו של
רבי יוחנן מחמת שקנה את הפקדון כשנשבע שאבד, אלא הוֹאִיל
וְיָצָא השומר ידו חובתו לְבַעֲלִים בְּשִׁבּוּעָה הִרְאִישׁוֹנָה, וכשחזר וטען
שנגנב לא היה חייב להשבע על כך, ושומר שנשבע שבועה שאינו
חייב בה, לא מתחייב כפל. אך לא מוכח מכאן שאם היה מתחייב
באונסי הפקדון ואחר כך נשבע, גם כן היה פטור מכפל, ואין ראיה
לספיקו של רבי זירא, האם רבי יוחנן מחייב כפל בשולח יד בפקדון
שנשבע לשקר.
מביאה הגמרא סייע לדברי רבי זירא: אִיתָמַר נָפִי דבריו רבי זירא
בביאור דברי רבי יוחנן, אָמַר רַבִּי אֶבְרָהָם, אָמַר רַבִּי
יוֹחָנָן, שוֹמֵר הַטּוֹעֵן מַעֲנֵת 'אֲבִידָה' בְּפִקְדוֹן, שֶׁנֶּשְׁבַּע שֶׁאֲבָד, וְחֹזֵר וְטָעַן
עַל הַפִּקְדוֹן מַעֲנֵת נִיגְבִי, וְנִשְׁבַּע שֶׁנֶּגְנַב, וְכָאֵי עֲדִים שְׁהִידָה בְּרִשְׁתּוֹ
וְלֹא אֵבֵד וְלֹא נִגְנַב, פְּטוּר מִכְּפֵל, הוֹאִיל וְיָצָא יְדֵי חוֹבָתוֹ לְבַעֲלִים
בְּשִׁבּוּעָה הִרְאִישׁוֹנָה שֶׁנֶּשְׁבַּע שֶׁאֲבָד הַפִּקְדוֹן, וּמוֹכַח שֶׁטַעְמוֹ שֶׁל רַבִּי
יוֹחָנָן הוּא מִשּׁוֹם שֶׁנִּפְטָר בִּשְׁבּוּעָה הִרְאִישׁוֹנָה, וְלֹא מִשּׁוֹם שֶׁקֵּנְאוּ
בָהּ.
הגמרא מביאה דעה נוספת מתי שומר הטוען טענת גנב חייב כפל:
אָמַר רַבִּי שִׁשְׁתִּי, שוֹמֵר הַטּוֹעֵן מַעֲנֵת 'נִגְבִי' בְּפִקְדוֹן, כִּיּוֹן שֶׁשָּׁלַח בּוֹ יָד
קוֹדֵם שֶׁנֶּשְׁבַּע לִשְׁקָר, פְּטוּר מִכְּפֵל, וְרַק אִם לֹא שָׁלַח בּוֹ יָד חֵיב
כֵּפֶל, וְהֵינּוּ בְּהִפָּךְ מִדְּבַר רַבִּי חִיָּא בְּרִי יוֹסֵף. מֵאִי מַעֲמָד שֶׁשְׁלִיחוֹת
יָד פּוֹטֵרֵת מִכְּפֵל, דִּהְיִי קִאָּמַר רַבְּהִינָא, (שמות כז, ח) 'וְנִקְרַב בַּעַל
הַבֵּית אֶל הָאֱלֹהִים אִם לֹא שָׁלַח יָדוֹ וְגו' בְּמִלְאֲכָתָהּ רַעְהוּ, וְרַק עַל
אֹפֶן זֶה שֶׁלֹּא שָׁלַח יָדוֹ נֶאֱמָר 'שֶׁלֶם שְׁנֵים לְרַעְהוּ', וְהֵינּוּ חֵיבִים
כֵּפֶל, הֵא – אֲבָל אִם שָׁלַח יָדוֹ בְּפִקְדוֹן וְאַחֵר כִּךְ טַעַן טַעֲנַת גִּנְבָּה
וְנִשְׁבַּע, פְּטוּר מִכְּפֵל.
מקשה הגמרא על רב ששת: אָמַר לִיה רַבִּי נַחֲמָן, וְהִלָּא הֵדִין הוּא
שֶׁשָּׁלַח שְׁבּוּעוֹת מִשְׁבִּיעֵין אוֹתוֹ – אֵת הַשּׁוֹמֵר חֹנֵם הַטּוֹעֵן טַעֲנַת גִּנְבָּה,
שְׁבּוּעָה שֶׁלֹּא נִגְנַבְהָ הִבְהֵמָה מִחֲמַת שִׁשְׁשֻׁעֲתֶיהָ בָּהּ, שְׁבּוּעָה שֶׁלֹּא
שָׁלַחְתִּי בָּהּ יָד לִיהֲנוֹת מִמֶּנָּה, וְשְׁבּוּעָה שֶׁאֵינָה בְּרִשְׁתּוֹ אֲלֵא נִגְנַבְהָ,
שׁוּז עֵיקֶר טַעֲנָתָהּ, וְרַק אַחֲרֵי שֶׁלֶם שְׁבּוּעוֹת אֵלּוּ נִפְטָר הַשּׁוֹמֵר.
מבאר רב נחמן את קושייתו, מֵאִי לֹא, דְּשְׁבּוּעָה שֶׁלֹּא שָׁלַחְתִּי בָּהּ
יָד, הִיא דוּמִיָּא –(דומה) דְּשְׁבּוּעָה שֶׁאֵינָה בְּרִשְׁתּוֹ, מֵה לִגְבִי שְׁבּוּעָה
שֶׁאֵינָה בְּרִשְׁתּוֹ הֵדִין הוּא דְּכִי מִיִּלְיָא מִלְּתָא דְּאִיתִּיהָ בְּרִשְׁתּוֹתֶיהָ –
שֶׁאִם הִתְבַּרְרָה הִדְרָה שִׁשְׁקִיר וְהִבְהֵמָה בְּרִשְׁתּוֹ, חֵיב כֵּפֶל, אֵף לִגְבִי
שְׁבּוּעָה שֶׁלֹּא שָׁלַחְתִּי בָּהּ יָד, כִּי מִיִּלְיָא מִלְּתָא דְּשָׁלַח בָּהּ יָד, חֵיב
כֵּפֶל, וְלֹא כִרְבִּי שֶׁשֶׁת שֶׁאִם שָׁלַח בָּהּ יָד וְטַעַן טַעֲנַת גִּנְבָּה, פְּטוּר
מִכְּפֵל. מִתְרַצָּת הַגְּמָרָא: אָמַר לִיה רַבִּי שִׁשְׁתִּי, לֹא – אֵין לְדַמּוּת
שְׁבּוּעָה 'שֶׁלֹּא שָׁלַחְתִּי בָּהּ יָד' לְשְׁבּוּעָה 'שֶׁאֵינָה בְּרִשְׁתּוֹ', אֲלֵא
שְׁבּוּעָה שֶׁלֹּא שָׁלַחְתִּי בָּהּ יָד, הִיא דוּמִיָּא דְּשְׁבּוּעָה שֶׁלֹּא פִּשְׁעֵתִי בָּהּ,
כְּלוּמַר, מֵה שְׁבּוּעָה שֶׁלֹּא פִּשְׁעֵתִי בָּהּ, כִּי מִיִּלְיָא מִלְּתָא דְּפִשְׁעָה בָּהּ
וְנִגְנַבְהָ פְּטוּר מִכְּפֵל, שְׁהִי לֹא נַעֲשֶׂה גִנְבָה עֲלֶיהָ, וּמִשְׁלֵם רַק אֵת
הַקֶּרֶן כֵּכֶל שוֹמֵר שִׁשְׁשֻׁעִי, אֵף שְׁבּוּעָה שֶׁלֹּא שָׁלַחְתִּי בָּהּ יָד, כִּי מִיִּלְיָא
מִלְּתָא דְּשָׁלַח בָּהּ יָד, פְּטוּר מִכְּפֵל, אֵף אִם טַעַן טַעֲנַת גִּנְבָּה וְנִשְׁבַּע
לִשְׁקָר, וְכִרְבִּי שֶׁשֶׁת.
התבאר בברייתא לעיל (קו). ששומר הטוען טענת גנב, ובאו עדים,
חייב כפל. אם הודה מעצמו, חייב חומש ואשם. אמנם אם גם באו
עדים וגם הודה, חייב רק חומש ולא כפל. מטסתפקת הגמרא: עָנִי
רַבִּי בְּרַחֲמָא, הָאֵם מְסֻמָּן הַמְּחִיבֵי בְּפָלִי, כְּלוּמַר חֵיבִים הַכֵּפֶל עַל
מִמּוֹן זֶה הוּא הַפּוֹשֵׁט מִן הַחֹמֶשׁ, שֶׁאֵין מִתְחַיִּיבִים עַל מִמּוֹן אַחֵר
כֵּפֶל וְחוּמוֹשׁ. אוֹ דִּלְמָא, שְׁבּוּעָה הַמְּחִיבֵתָּ בְּכָל הִיא הַפּוֹשֵׁט מִן
הַחֹמֶשׁ, כִּיּוֹן שֶׁאֵין מִתְחַיִּיבִים עַל שְׁבּוּעָה אַחַת כֵּפֶל וְחוּמוֹשׁ.
מבררת הגמרא: הִיכִי דְּמִי – מֵה הִנֶּפֶק מִינָה מִשְׁאַלָּה זֶה. מִבְּאֵרֵת
הַגְּמָרָא: בְּנִין שְׁטַעֲן הַשּׁוֹמֵר מַעֲנֵת נִגְבִי, וְנִשְׁבַּע שֶׁנֶּגְנַב, וְלֵאחֲרָיָהּ זְמַן
חֹזֵר בּוֹ הַשּׁוֹמֵר מִטַּעֲנוֹת הִרְאִישׁוֹנָה וְהוּדָה שֶׁלֹּא נִגְנַב, וְטָעַן מַעֲנֵת
'אֲבִידָה' – שֶׁאֲבָד קוֹדֵם לָכֵן, לִפְנֵי שֶׁטַעַן שֶׁנֶּגְנַב, וְהִיא לֹא לְהִשְׁבַּע
שֶׁנֶּגְנַב, וְנִשְׁבַּע שֶׁאֲבָד מִמֶּנּוּ הַפִּקְדוֹן,

צָרִיכִין לְטַעֵן שְׁלֹשָׁה סוּגֵי טַעֲנוֹת כְּדִי לְהַתְחַיֵּב שְׁבּוּעָה, טַעֲנַת
בְּפִיחָה גְּמוּרָה בְּמִקְצַת הַפִּקְדוֹן, כְּלוּמַר שֶׁלֹּא הוֹפֵקֵד בִּידֵם אוֹ
שֶׁהִחֲזִירוּהוּ. וְטַעֲנַת הוֹדָאָה בְּמִקְצַת הַפִּקְדוֹן, שֶׁהֵם חֵיבִים לְהַחֲזִירוֹ.
מִלְּבַד הִטַּעֲנָה הַשְּׁלִישִׁית שֶׁהֵם טוֹעֵנִים עַל חֶלֶק מִהַפִּקְדוֹן שֶׁהֵם
פְּטוּרִים מִלְּשֵׁלֶם מִחֲמַת שֶׁנֶּאֱמַר אוֹ נִגְנַב, וְנִשְׁבַּעִים עַל טַעֲנָה זֶה. וְאֵלּוּ
הֵן אַרְבַּעַת הַשּׁוֹמְרִים, שוֹמֵר חֹנֵם הַחֵיבִים רַק אִם פִּשַׁע בְּשִׁמְרָה,
וְהַשּׁוֹאֵל חֵיבִים אֶפִּילוֹ בְּאוֹנִסִּים. וְנִשְׁאָר – שוֹמֵר שֶׁכֶּר, הַחֵיבִים
בְּגִנְיָבָה וְאֲבִידָה וּפְטוּר בְּאוֹנִס, וְהַשּׁוֹאֵל, שֶׁנִּחְלָקוּ לְעִיל (נזו) אִם דִּינוֹ
כְּשׁוֹמֵר חֹנֵם אוֹ כְּשׁוֹמֵר שֶׁכֶּר. וּמִבְּאֵרֵת בְּרִייתָא שֶׁאֵין אוֹמְרִים
'עֵירוֹב פְּרִשְׁוִית' בְּפִרְשָׁה זֶה, אֲלֵא הַפִּסּוֹק 'כִּי הוּא זֶה' הַמְּלֻמָּד עַל
חֵיבִי הוֹדָאָה בְּמִקְצַת נִדְרָשׁ בְּמִקְמוֹ, בְּפִרְשַׁת שוֹמְרִים.
מִבְּאֵרֵת הַגְּמָרָא: אָמַר רַבָּא, מֵאִי מַעֲמָד דְּרַבִּי בְּרַחֲמָא שֶׁכֶּל
הַשּׁוֹמְרִים חֵיבִים שְׁבּוּעָה רַק אִם הוּדוּ בְּמִקְצַת. מִבְּאֵרֵת רַבָּא: שוֹמֵר
חֹנֵם, בְּחִידָא –(בפירושו) בְּחִידָא הַפִּסּוֹק (שם כב ח) 'כִּי הוּא זֶה',
הַמְּלֻמָּד שֶׁרִי הוֹדָאָה בְּמִקְצַת מִחֲיִיבֵת שְׁבּוּעָה. שוֹמֵר שֶׁכֶּר, יִלְיָהּ
וְיֵשׁ לְלוּמְדוֹ בְּגִזְרָה שׁוּהָ 'תִּנְיָה' 'תִּנְיָה' מִשּׁוֹמֵר חֹנֵם, שֶׁבִּשְׁנֵיהֶם
נִכְתְּבָה לְשׁוֹן נִתְיָנָה. שׁוֹאֵל, יֵשׁ לְלֻמּוֹד, שְׁהִי פִרְשַׁת שׁוֹאֵל נִכְתְּבָה
מִיד אַחֲרֵי פִרְשַׁת שוֹמֵר שֶׁכֶּר, וְהִיא פּוֹתַחַת בְּלִשׁוֹן 'כִּי יִשְׁאָל' (שם
כב ג) וְיֵשׁ לְדַרְשׁוֹ, וְיֵי מוֹסִיף עַל עֲנִין רִאשׁוֹן – הָאוֹת וְי"ו בְּתַחֲלִיל
הַפִּסּוֹק מִחְבֵּרֵת אֵת פִּרְשַׁת שׁוֹאֵל לְפִרְשַׁת שוֹמֵר שֶׁכֶּר הַקּוּדֻמַּת לוֹ,
לְלַמֵּד שְׁדִין שׁוֹאֵל כְּדִין שוֹמֵר שֶׁכֶּר מִתְחַיִּיב רַק בְּהוֹדָאָה בְּמִקְצַת.
שׁוֹכֵר, אֵף דִּינוֹ כֵּן, וּמִמֶּה נִפְשֵׁי, אִי לְמָאן דְּאָמַר (לעיל נז) שְׁדִינוֹ
בְּשׁוֹמֵר שֶׁכֶּר, הֵינּוּ שוֹמֵר שֶׁכֶּר שֶׁנֶּשְׁבַּע עַל בְּהוֹדָאָה בְּמִקְצַת, אִי
לְמָאן דְּאָמַר (שם) שְׁדִינוֹ בְּשׁוֹמֵר חֹנֵם, הֵינּוּ שוֹמֵר חֹנֵם, שְׁדִינוֹ כֵּן.
הַגְּמָרָא מִבְּיָאָה מִחֲלוּקֵת מִתִּי יֵשׁ חֵיבִים כֵּפֶל בְּשׁוֹמֵר הַטּוֹעֵן טַעֲנַת
גִּנְבָּה: וְאָמַר רַבִּי חִיָּא בְּרִי יוֹסֵף, שוֹמֵר חֹנֵם הַטּוֹעֵן מַעֲנֵת 'נִגְבִי' בְּפִקְדוֹן
– טַעַן שֶׁנֶּגְנַב מִמֶּנּוּ הַפִּקְדוֹן, וְנִשְׁבַּע עַל כֵּךְ, וְהֵעִידוּ עֲדִים שֶׁהַפִּקְדוֹן
אֲצִלוּ, אֵינּוּ חֵיבִים כֵּפֶל עַד שֶׁשָּׁלַח בּוֹ יָד – שִׁיעִידוּ עֲדִים שֶׁלִּפְנֵי
שֶׁנֶּשְׁבַּע לִשְׁקָר הִשְׁתַּמֵּשׁ בְּפִקְדוֹן לְצוּרֵךְ עֲצֻמּוֹ. מֵאִי מַעֲמָד, שֶׁנֶּאֱמָר
לִגְבִי שוֹמֵר הַטּוֹעֵן טַעֲנַת גִּנְבָּה (שמות כז, ז) 'וְנִקְרַב בַּעַל הַבֵּית אֶל
הָאֱלֹהִים אִם לֹא שָׁלַח יָדוֹ בְּמִלְאֲכָתָהּ רַעְהוּ, וּמִכְּךָ שֶׁהוּא חֵיב
לְהִשְׁבַּע שֶׁלֹּא שָׁלַח יָד בְּפִקְדוֹן, מִכְּפֵל – מִשְׁמַע דְּאִי שָׁלַח בָּהּ יָד,
מִיִּחֵיב – מִתְחַיִּיב בְּכֵפֶל, שְׁהִי בְּפִסּוֹק שֶׁאֲחֲרָיו נֶאֱמָר (שם כב ח)
'אֲשֶׁר יִרְשָׁעִין אֱלֹהִים יִשְׁלֹם שְׁנֵים לְרַעְהוּ'. מִסִּימַת הַגְּמָרָא,
לְמִיָּמָא – לְלַמְּדֵנוּ, דְּהַפִּסּוֹק הַמְּחִיבֵת כֵּפֶל, בְּשָׁלַח בָּהּ יָד עֲקָרִינָה,
שֶׁנֶּשְׁבַּע שֶׁלֹּא שָׁלַח יָד וְנִמְצָא שִׁשְׁקִיר. מִבְּיָאָה הַגְּמָרָא אֵת דַּעַת
הַחֹלֵק: אָמַר לִיה רַבִּי חִיָּא בְּרִי אֶבְרָהָם לִבְנֵי הִישִׁיבָה, הִיכִי – כִּי דְּאָמַר
רַבִּי יוֹחָנָן, דִּין הוּא שְׁטַעֲן טַעֲנַת גִּנְבָּה חֵיב כֵּפֶל, לֹא נֶאֱמָר דְּרוּקָה
כְּשֶׁשָּׁלַח בּוֹ יָד, אֲלֵא אֶפִּילוֹ בְּאֹפֶן שֶׁהִפְרָה שֶׁהוֹפְקָה בִּידוֹ עוֹמְדָת
עַל אֲבוּסָה –(מִקּוֹם אֲכִילָתָהּ) שֶׁנוֹ – נֶאֱמָר, וְשֶׁלֹּא כְּדִבְרֵי רַבִּי חִיָּא
בְּרִי יוֹסֵף.
מִבְּרִית הַגְּמָרָא אֵת דַּעַת רַבִּי יוֹחָנָן: אָמַר לִיה רַבִּי יוֹדָא לְרַבִּי חִיָּא
בְּרִי אֶבְרָהָם, רַבִּי יוֹחָנָן שֶׁאִמַּר דִּין זֶה, הָאֵם דְּרוּקָה בְּעוֹמְדָת עַל אֲבוּסָה
קִאָּמַר שְׁחִיב הַשּׁוֹמֵר כֵּפֶל, אֲבָל אִם שָׁלַח בָּהּ יָד אֵינּוּ חֵיבִים כֵּפֶל, כִּיּוֹן
שְׁדִינוֹ כְּגוֹלָן, וְקִנְיָה אוֹתָהּ לְהַתְחַיֵּב בְּאוֹנִסָּהּ וְהִיא הִיא כְּשֶׁלֹּא
וּמִמִּילָא הַשְּׁבּוּעָה שֶׁנֶּשְׁבַּע אַחֵר כִּךְ שֶׁנֶּגְנַב מִמֶּנּוּ לֹא מִקְנִיָּא בִּיה
בְּלוֹם – אֵינָה מוֹעִילָה לְחִיבֵי כְּלוֹם, כִּיּוֹן שְׁחִיבִים כֵּפֶל נֶאֱמָר בְּשׁוֹמֵר,
וְלֹא בְּגוֹלָן. אוֹ דִּלְמָא, אֶפִּילוֹ עוֹמְדָת עַל אֲבוּסָה קִאָּמַר רַבִּי יוֹחָנָן
שְׁחִיבִים כֵּפֶל, וְכֵל שְׁכָן שֶׁאִם גַּם שָׁלַח בָּהּ יָד יִתְחַיֵּב כֵּפֶל, וְכַטַּעְמוֹ
שֶׁל רַבִּי חִיָּא בְּרִי יוֹסֵף שֶׁהַפִּסּוֹק עוֹסֵק בְּאוֹפֶן שֶׁשָּׁלַח בָּהּ יָד, וְרַבִּי
יוֹחָנָן רַק מוֹסִיף שְׁגַם אִם לֹא שָׁלַח בָּהּ יָד יֵשׁ לְחִיבֵי כֵּפֶל. אָמַר לִיה
רַבִּי חִיָּא בְּרִי אֶבְרָהָם, הִלְכָה זֶה שֶׁשֶׁאֲלָתָה, לֹא שְׁמַעְתִּי מִרְבִּי יוֹחָנָן, אֲבָל
הִלְכָה בְּיוֹצֵא בָּהּ – דּוּמָה לָהּ, שְׁמַעְתִּי, דְּאָמַר רַבִּי אֶבְרָהָם רַבִּי
יוֹחָנָן, שוֹמֵר הַטּוֹעֵן מַעֲנֵת 'אֲבִידָה' עַל פִּקְדוֹן, וְנִשְׁבַּע לִשְׁקָר שֶׁאֲבָד,
וְחֹזֵר וְטָעַן מַעֲנֵת 'נִגְבִי' עַל הַפִּקְדוֹן, וְנִשְׁבַּע לִשְׁקָר שֶׁנֶּגְנַב, וְכָאֵי עֲדִים
שֶׁהַפִּקְדוֹן בְּרִשְׁתּוֹ וְהִתְבַּרְרָה שֶׁנֶּשְׁבַּע לִשְׁקָר, פְּטוּר מִכְּפֵל. מִסִּיּוֹם רַבִּי
חִיָּא בְּרִי אֶבְרָהָם אֵת רֵאשִׁיתוֹ, מֵאִי מַעֲמָד שֶׁפְּטוּר הַשּׁוֹמֵר מִכְּפֵל אֵף
שֶׁטַעַן טַעֲנַת גִּנְבָּה וְנִשְׁבַּע לִשְׁקָר, הָאֵם לֹא מִשּׁוֹם דְּקִנְיָה אֵת הַפִּקְדוֹן
לְהַתְחַיֵּב בְּאוֹנִסִּי בְּשִׁבּוּעָה הִרְאִישׁוֹנָה שֶׁנֶּשְׁבַּע שֶׁאֲבָד, וּמִמִּילָא
כְּשֶׁחֹזֵר וְטַעַן שֶׁנֶּגְנַב אֵין דִּינוֹ כְּשׁוֹמֵר הַטּוֹעֵן טַעֲנַת גִּנְיָבָה אֲלֵא כְּמִי